

ÚTINAPLÓ- ÉLMÉNYBESZÁMOLÓ

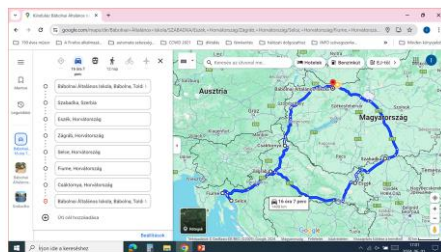

Szabadkától Fiuméig - Barangolás Délvidéken (6 nap, 5 éjszaka) 2024.04.22-27.

Bábolnai Általános Iskola 7.évfolyam
2024

Szabadkától Fiuméig - Barangolás Délvidéken

Kaland Izzalom Felfedezés

Forrás: <https://www.uscarfiendwestbrabant.nl/>

Magyarország határain túl élő magyarság létszáma

• A magyar Alkotmány 6. § 3-ik bekezdése kimondja, hogy "A Magyar Köztársaság felelősséget érez a határain kívül élő magyarok sorsáért, és előmozdítja a Magyarországgal való kapcsolatuk ápolását."

A határon túli magyarok száma országok szerint, a hivatalos helyi népszámlálási adatok alapján, kerekítve a következő (2020):

Erdélyi magyarok (Románia): 1 050 000
Felvidéki magyarok (Szlovákia): 400 000
Vajdasági magyarok (Szerbia): 210 000
Kárpátaljai magyarok (Ukrajna): 140 000
Ausztriai magyarok: 10 000
Horvátországi magyarok: 10 000
Szlovéniai magyarok: 10 000

A Kárpát-medencében a 2011. évi népszámlálások alkalmával a teljes lakosság száma hozzávetőleg 25 millió 700 ezer volt, és mintegy 10 millió 400 ezren (40,5 százalék) vallották magukat magyar nemzetiségűnek – közölte a Központi Statisztikai Hivatal (KSH). **2020-RA, 1830 000-RA CSÖKKENT**

Vajdaság

- A Vajdaság, teljes nevén Vajdaság Autonóm Tartomány Szerbia északi, Magyarországgal határos, részben magyarok által lakott területe, közigazgatásilag autonóm tartomány.
- A tartomány etnikai összetétele változatos: több mint 25 különböző etnikai csoport teszi ki a régió lakosságának egyharmadát.
- Hat hivatalos nyelve van, amely tükrözi a vidék sokszínű etnikai és nyelvi összetételét, valamint gazdag kulturális hagyományait.

Magyar Tengermellék

Magyar Tengermellék

A Magyar Tengermellék Fiume és Szádrév városokból, valamint **csatolt területeikből (Hreljin, Vinodol és környékük)** állt, s 1776-1809, majd 1822-1849, végül pedig 1868-1918 között létezett (vagyis tartozott Magyarországhoz). **Mária Terézia** 1776. augusztus 9-i hatállyal a **Magyar Szent Korona tagjának** (azaz a **Magyar Királyság** részének) ismerte el, de úgy, mint ami felett **csak Horvát Királyságon keresztül** gyakorolhat felügyeletet (vagyis mint Magyarországon belül Horvátországhoz tartozó terület). Az elnevezés alatt a 18-19. században Fiume és környéke volt értendő, és külön közigazgatási egységet képezett ezen a néven (latinul **Littorale Ungaricum**, horvátul **Ugarsko Primorje**).

1910-es népszámlálás szerint összesen 486.170 lakos élt a két vármegyében (Fiume és kerülete ideszámításával), melyek közül 7.414 volt magyar (**a népesség 1,52%-a**)

A Magyar Tengermellék az **első világháborút követően szűnt** meg. Egy részét az újonnan alakult **Szerb-Horvát-Szlovén Királysághoz** csatolták, míg **Fiume olasz megszállás** alá került, majd Fiumei Szabadállam néven egy ideig „önálló” országgént létezett, majd 1924-ben az Olasz Királyság bekebelezte.

Elcsatolás

A szerződés magyar aláírói **Benárd Ágost** külügyi vezető (balra, cilinderrel a kezében) és **Drasche-Lázár Alfréd** rendkívüli követ, államtitkár (jobbra, fedetlen fővel) távoznak az aláírás után

Trianon:

- A trianoni békeszerződés (magyar forrásokban gyakran **bekediktátum**, illetve **kényszerszerződés**, békeparancs) az **első világháborút lezáró Párizs környéki békeszerződések** rendszerének részeként az első világháborúban **vesztes Magyarország** (mint az Osztrák-Magyar Monarchia egyik utódállama) és a háborúban **győztes antant szövetség hatalmai** (Nagy-Britannia, Franciaország, Olaszország, Japán, Belgium, Kína, Kuba, Görögország, Nicaragua, Panama, Lengyelország, Portugália, Románia, a Szerb-Horvát-Szlovén Állam, Sziám és Cseh-Szlovákország) között létrejött békeszerződés, amely többek között az **Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása** miatt.
- **Meghatározta Magyarország új határait** és sok kis multinacionális államot hozott létre a birodalom helyett.[7]

Elcsatolás

Trianon:

Elcsatolt terület	Fogadó állam	Terület(km ²)	Arány(%)	Megjegyzés
Drávaköz, Bácska, Nyugat-Bánság, Vendvidék nyugati része (ma a Muravidék) és a Muraköz	Szerb-Horvát-Szlovén Királyság	20.829	6,04	Ma Szerbia, Horvátország és Szlovénia
Horvát-Szlavónország	Szerb-Horvát-Szlovén Királyság	42.541	12,87	

Tanulmányi kirándulás részletes programja

ÚTVONALTERV

• Szerbia

- 1. nap: Bábolna – Hajdújárás - Palics – Szabadka -Tóthfalu;
- 2. nap: Tóthfalu –Vukovár – Eszék – Várdaróc – Kiskőszeg - Pélmonostor;

• Horvátország

- 3. nap: Pélmonostor - Zágráb – Selce;
- 4. nap: Selce- Tersatto - Fiume – Selce;
- 5. nap: Selce - Omisalj - Abbázia– Lovran - Crikvenica- Selce;
- 6. nap: Selce -Varasd-Csáktornya-Bábolna

1.NAP

Bábolna –Szabadka- Palics
– Tóthfalu

1.Nap Bábolna – Szabadka

- Sokat buszoztunk

1.Nap Bábolna – Szabadka

- Ellátogattunk a Szabadkai Október 10. Általános Iskolába. Megismerkedtünk az iskola pedagógusaival és tanulóival. Az igazgatónő, Melinda körbe vezetett minket az iskolában. Szakmai beszélgetést folytattunk az intézményvezetővel a köznevelés tapasztalatainkat megosztottuk egymással.
- Tanulóink az iskola tanulóival, szerbiai magyar gyerekekkel, sport eseményeken mérték össze képességeiket: labdarúgás, röplabda, ping-pong...stb. Barátkoztak, beszélgettek külföldi kortársaikkal.

1.Nap Az iskola, ökoiskola.

Kémia tanóra

1.Nap Szabadka

- Szárits János repülőgép-építő, sportrepülő és kiváló sportember szobra.
- A saját fejlesztésű gépeivel megtett repülései miatt a magyar repüléstörténet „ősrepülője.”
- "Szabadkán 1910 máj.-ában saját építésű 25 lóerős repülőgépén emelkedett a levegőbe."

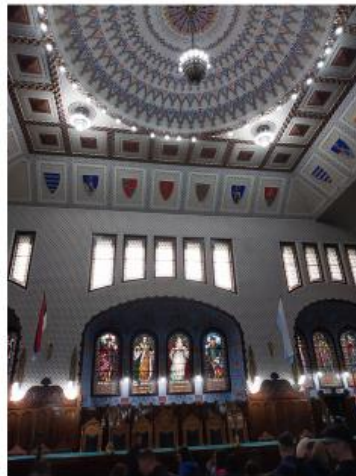
1.Nap Szabadka

- Fő tér

1.Nap Szabadka

- Megtekintettük a magyar szecessziós Városházát. Vitrázsairól nemzeti nagyjaink és királyaink tekintenek vissza ránk.

1.Nap Szabadka

- Munk Artúr orvos író szobránál

1.Nap Szabadka

- Fő tér - Szent István tér

1.Nap Szabadka

- Belváros épületei
- Megcsodáljuk a magyar szecesszió egyik remekművét, a mézeskalács házat, vagyis a Raichlepalotát

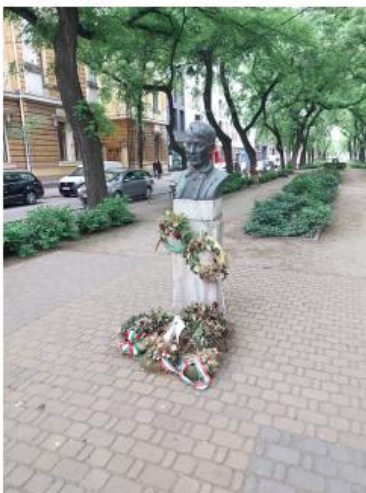
1.Nap Szabadka

- Mátyás király – szobor.
- Emlékszalag elhelyezése.

1.Nap Szabadka

- Átsétálunk a Gimnázium elé, a Kosztolányi szobrokhoz (itt egy Kosztolányi verssel emlékezünk meg a város szülöttéről). Emlékszalag elhelyezése.

1.Nap Szabadka

- A város központjában körbe járjuk a zöld és a kék szökőkutakat, Jakab és Komor szobrait, a Szentháromság szobrot, a Kaszinó épületét, a Népszínházat, majd végigsétálunk a Korzón, útba ejtve a kaptáros házat is.

1.Nap Szabadka

- Ellátogatunk a Zsinagógához (Európa 2. legnagyobb zsinagógája).

1.Nap Palics

- Sétáltunk a tó partján, szecessziós fürdőépületek, villák között.

1.Nap Palics

- A tó környékét annyira megkedvelte Mátyás király, hogy 1462-es látogatása után édesanyjának, Szilágyi Erzsébetnek ajándékozta.
- Megtekintettük kívülről a szecessziós vigadót, a női fürdőt és a bagolyvárát.

1.Nap Palics

- Meglátogattuk az állatkertet

1.Nap Tóthfalu-szállás

- Szálláshely elfoglalása- Pánczél panzió
- Vacsora- magyar iskola-fociakadémia.
- Esti közösségépítő játék, a napi emlékek felidézésével.

2.NAP

Tóthfalu – Vukovár – Eszék –
Várdaróc – Kiskőszeg -
Pélmonostor

2.Nap Tóthfalu

- Sétáltunk a településen.
- Mini Vajdaság.
- Tóth József szobor

2.Nap - Vukovár-ahol a Duna „megcsókolja” az eget

- Megtekintettük a **vukovári víztornyot**, amely a délszláv háború horvát jelképévé vált.
- A **vukovári csata** alatt a lövészek egyik leggyakoribb célpontja volt, 1991-es ostromakor **640 találat** érte. 50 méteres magasságával akkoriban a **világ második legnagyobb** ilyen épülete volt. 2200 köbméteres.

2.Nap

- Felkeressük az **emlékparkot**, ahol háborús eszközök vannak kiállítva.
- **1991 augusztusában**, a jugoszláv hadsereg (JNA) és a szerb szabadcsapatok **ostromgyűrűbe** zárták Vukovárt. A várost néhány száz horvát gárdista, rendőr és mintegy ezer, katonai tapasztalattal nem rendelkező önkéntes három hónapon keresztül védte a túlerővel szemben. Az ostromban **1624 ember vesztette életét**, 2500-an megsebesültek és **22 ezren** kényszerültek évekre elhagyni otthonukat.

2.Nap

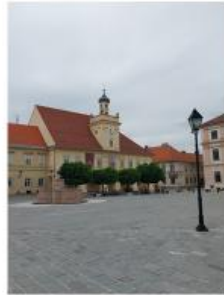
- A vukovári háborús emlékközpont – MCDR Vukovar , szabadtéri haditechnikai tárlat

2.Nap Eszék

- Eszék város Horvátországban. Szlavónia legnagyobb és Horvátország negyedik legnagyobb városa, Eszék-Baranya megye közigazgatási, gazdasági, kulturális székhelye.

2.Nap Eszék

- Dráva jobb partján ősi folyami átkelőhelynél fekszik, az eszéki híd az évszázadok során a Dráva legfontosabb átkelőhelye volt Valamikor az a török fahíd állott, amelyet Zrínyi égetett fel. Nevét, a horvát „oseka” főnévből magyarázzák, ami a környező vizes területből kiemelkedő száraz helyet jelöl, amely alkalmas a házépítésre.

2.Nap Eszék

- A belváros felé megtekintettük a kultikus "A fityó elgázolja a tankot" szobor kompozíciót.

2.Nap Várdaróc

- Meglátogattuk a **várdaróci tájházat**, ami a falu központjában található.
- Egy nyugdíjastanítónéni előadásából megismerhettük a **baranyai magyarság hagyományait**.
- Találkozunk **Micheli Zsolttal**, a Dél-Baranyai magyarság egyik nagy őrzőjével a falu volt polgármesterével.

2.Nap Várdaróc

Kakasütés

2.Nap Kiskőszeg

(Opcionális, nem kötelező programpont, csak ha jut rá idő)

Kiskőszeg:

- A **Duna fölé magasodó kilátón** monumentális nőalak látható. A kommunizmus idején zarándokhelyként működő emlékpark főalakja a **Julka nevű partizán** szobra, aki az elmondások szerint először ért át a Dunán, amikor a szovjet csapatok megkísérelték az áttörést 1944-ben.
- Szép kilátás nyílik a dunai hídra, a túlszemen fekvő, **Bezdánra**, ahol a Ferenc csatorna indul és ahol először használtak vízalatti vasbeton szerkezetet.

2.Nap Pélmonostor

- Szálláshely elfoglalása.
- Esti közösségépítő játék, a napi emlékek felidézésével.

3.NAP

Pélmonostor - Zágráb –
Selce

3.NAP:

- Juhász Sándor pincészetébe, és annak múzeumszerű udvarára látogattunk, ahol a szőlő feldolgozás folyamatát ismertük meg, és sok érdekes régiséget is láthattunk

3.NAP: Zágráb-Horvátország fővárosa

- Megérkeztünk a fővárosba a vasútállomástól sétáltunk át a belvárosba.

3.NAP: Zágráb-Jelasics tér és Káptalandomb

Városnéző sétára indultunk Zágrábban, Horvátország fővárosában.

3.NAP: Zágráb-Sikló és torony

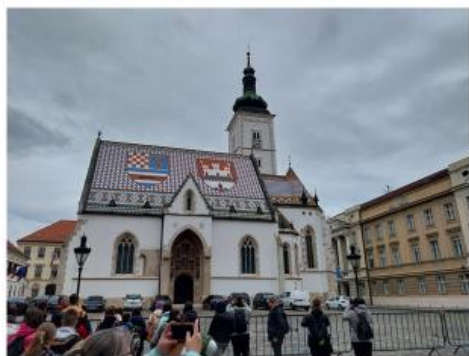

3.NAP: Zágráb-Sikló és torony

3.NAP: Zágráb-Szent Márk templom

- Átsétálunk a **Felsővárosba (Gradac)**, a Szent Márk-térre a **Szent Márk templomhoz**. A templom tetőzetén látható Horvátország és Zágráb címere.
- **A parlament is itt áll.**

3.NAP: Zágráb-kegyhely

3.NAP: Zágráb

Városnéző sétára indulunk Zágrábban, Horvátország fővárosában.

- Meglátogattuk a Káptalandombi székesegyházat, a Szent István kápolnát, ahol Szent László koronázási palástja is látható.
- A székesegyház Zágráb egyik jelképe, a legnagyobb horvát szakralis épület és a horvát kulturális örökség egyik legértékesebb műemléke, egyben az első és legfontosabb gótikus épület Horvátországban. A katedrális nemcsak a Káptalandombot uralja, hanem az egész várost.
- Koszorúzunk, hiszen Itt nyugszik Erdődy Tamás, valamint az 1919-es újra temetésük óta Frangepán Ferenc és Zrínyi Péter is.

3.NAP: Zágráb

3.NAP: Zágráb-Liszt Ferenc Központ

A Liszt Ferenc Magyar Kulturális Központban egy előadáson vettünk részt egy másik csoporttal közösen. A zágrábi Liszt Intézet legfőbb feladata, a magyar civilizáció, művészet és tudomány népszerűsítése. Koszorúztunk is az intézetben.

3.Nap

Selce- „Little Sea Horse Hostel“

- Szálláshely elfoglalása.
- Este a napi emlékek felidézése.

4.NAP

Selce- Tersatto - Fiume –
Selce

4.NAP: Selce

- **Szelce** (horvátul: Selce) falu Közigazgatásilag Crikvenicához tartozik.
- A falu egy tipikus tengerparti üdülőtelepülés képét mutatja. Híres az egészségturizmusa, mely főleg a **szív- és reumapanaszosok** körében kedvelt. A legrégebbi történelem előtti telepekre a **Szent György-hegyen** találtak.
- **Alexandriai Szent Katalin** tiszteletére szentelt templomát 1888-ban historikus stílusban építették. Látnivalók még: **Szent-Katalin és a Szent-József** kápolna.

4.NAP: Crikvenica, a horvát „Riviéra”

- **Reggeli séta-Crikvenica:** Fiumétól 31 km-re délkeletre, a **Krk- sziget**et a horvát tengerparttól elválasztó **Vinodoli - csatorna** partján fekszik. Neve a horvát **crkva** (= **templom**) főnévből való és **régi pálos templomára** és kolostorára utal.

4.NAP: Crikvenica, a horvát „Riviéra”

4.NAP: Corpus separatum: Fiume

Fiume (olaszból átvett magyar név), (horvátul: Rijeka,)

- Kikötőváros Horvátországban, **Tengermellék-Hegyvidék megyében.**
- **A Kvarner-öböl** partján fekvő település az **ország legfontosabb kikötője** és harmadik legnépesebb városa Zágráb és Split után.
- **A város a 20. század folyamán hat országhoz tartozott:** Osztrák–Magyar Monarchia, Fiumei Szabadállam, Olaszország, Harmadik Birodalom, Jugoszlávia, végül Horvátország. 1920 és 1924 között itt működött a Fiumei Szabadállam nevű államalakulat, amelynek a magyar is hivatalos nyelve volt.

4.NAP: Tersatto

Tersattoba utaztunk (horvátul: Trsat)

- **A Mária búcsújáró templom** magyar hadihajók emlékét őrzi (a Szent István, Viribus, Unitis stb.).
- **Tersatto várába** sétálunk el. Frangepánok építettek a 13. században.

4.NAP: Tersatto-Terszat vára

- A vár a **Recsina kanyarulata** feletti **138 m** magas dombon áll.
- **Két fő részből áll**, az elülső részből és a hátsó részből.
- A vár legrégebbi részének tartott **Frangepán-torony**, a római őrtorony alapjain épült ezért római toronynak is nevezik. A középkorban lakótoronyként szolgált.
- A felső rész a 19. századi átépítés során épült. Ekkor építették a vár keleti udvarán a világ hőseinek az ókori építményeket utánzó **mauzóleumot** is.

4.NAP: Tersatto-Terszat vára

4.NAP: Corpus separatum: Fiume

Fiume történelmi belvárosával ismerkedtünk,

- Az Óratoronnyal, a kikötővel és annak magyar felirataival.
- A magyar időben épült a piac, a színház, és egyéb fontos épületek: a **Kormányzói Palota**, a **Magyar Királyi Tengerészeti Hatóság** épülete, az **Adria-palota** és az **Adria Magyar Királyi Tengerhajózási Rt.** székháza.

4.NAP: Fiume

Kikötő és környéke

- Felkerestük a magyar feliratú kikötői bólyákat és a Baross emléktáblát. Emlékszalagot helyeztünk el.

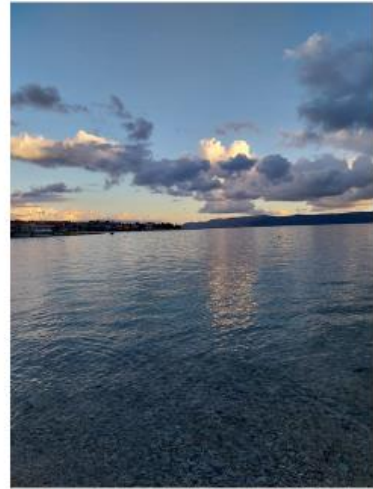

4.NAP: Fiume

4.NAP: Selce

- Vacsora után focizás, tollasozás.
- Sétáltunk a tengerparton, a naplementében.

5.NAP

Selce - Omisalj - Abbázia–
Lovran - Crikvenica- Selce

5.NAP: „Tengerre magyar”

Hajókirándulás az Adrián:

Reggeli után, sétahajózásra indultunk. Krk-szigetéről, Omisaljából indultunk.

5.NAP: Tengerre magyar

Abbáziai séta

Abbázia= Opatija: város és község (járás) Horvátországban, Tengermellék-Hegyvidék megyében.

- A Kvarner-öböl partján, az Učka-hegység lábánál fekszik.
- A várost **babérfaligetek** veszik körül, **tengerpartja sziklás** és festői.
- Abbázia jelképe a közvetlenül a tenger partján álló, **Leány sirállyal** című szobor, Zvonko Car alkotása.
- Minden villához gazdag, sok nemesi származású magyar család története fűződik. A séta során felidézzük a családok történetét.
- Sétálunk a **tengerparton** a híres, **sziklába vájt sétányon** és felkeressük a **Hotel Palace Bellevue-t**, amely **Markusovszky Lajos 1848-49-es tábori főorvos** utolsó lakhelye volt. Emlékét tábla őrzi a szálloda falán.
- A **Lungomare** sétány 12 kilométer hosszú, Prelukától Lovranig vezet.
- A város első villája még a Monarchia előtt, 1844-ben épült meg, a **Villa Angiolina**. **1401 méter magas Vojak csúcs és tornya is szép.**
- **Hajókirándulás** indulunk az Adrián.

5.NAP: Abbáziai parkok-egzotikus növények

5.NAP: Abbáziai- kiemelt üdülőhely

5.NAP: Tengerre magyar

Lovran nevezetességei:

Szent György tiszteletére szentelt **román stílusú plébániatemploma (kép)** a 13. századból.

A 15. században új szentélyt építettek hozzá és gótikus hálóboltozattal fedték be.

Gótikus falfestmények díszítik. A freskók 1470 és 1479 között készültek. A 18. században két barokk kápolnával bővítették és összekötötték a harangtoronnyal.

Régi városháza: középkori eredetű épület. **Szent György fából faragott**, a sárkányt legyőző szobra a város védőszentjeként a 19. században került a kapuzat fölé. Az épület homlokzatán neves helyi családok címerei láthatók.

A **Keresztelő Szent János-kápolna** alapjait a 12. században rakták le. A kápolnában a névadó szent életét ábrázoló falfestmények láthatók. Eredeti gótikus ajtó és ablakere még fennmaradtak.

/Gašpar Bekarić lovrani plébános 1595-ben faragott glagolita írásos sírköve. Konstanzi Albert mester alkotásainak tartott késő gótikus freskói a 15. században készültek. A gótikus faragott kőkapuzatába kora középkori díszítések vannak beépítve./

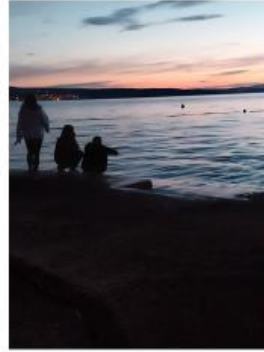
5.NAP: Lovran

Emlékszalag elhelyezés.

5.NAP: Selce

- Vacsora után focizás, tollasozás.
- Sétáltunk a tengerparton, a naplementében.

6.NAP

Selce -Varasd-Csáktornya-
Bábolna

6.nap: Varasd

- A város **200 évig Horvátország fővárosa** volt.
- Felkerestük az **Erdődyek várkastélyát**, majd átsétáltunk a barokk belvároson. Itt láthattuk a Megyeházát, a Draskovics Palotát, a székesegyházat és a városházát is.
- Fagyiztunk.

6.nap: Csáktornya

- **Csáktornya, a Zrínyiek sasfészke.** Megnéztük a csáktornyai várat.

6.nap: Csáktornya

- Elsétáltunk **Szent Jeromos** szobrához, a **Zrínyi fához**, **Zrínyi teljes alakos szobrához**, a **honvédő háború áldozatainak emlékművéhez** és a **turul madaras központi emlékoszlophoz.**
- Ezzel zártuk utunk szakmai részét.
- Elindultunk haza.

Toleráns és kooperatív viselkedés alapszabályai

- Társakkal való jó viszony kialakítása
- Együttműködési képességek, empátia, kölcsönös segítségnyújtási képességek fejlesztése
- Kommunikációs képességek, technikák fejlesztése
- Tolerancia
- Örömmel és kedvvel végzett munka